

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

W GONIE CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z doręczeniem do domu Mk. 22 przesyłką pocztową Mk. 25 bez doręczenia Mk. 20.
CENA POJEDYŃCZEGO NUMERU I MARKĘ

Ceny ogłoszeń: za wiersz pięcioletni jednosłowny na kol. I Mk 15 na II i III kol. Mk. 12,00, na IV kol. Mk. 10,00.
Ogłoszenia drobne po 80 fanigów za wyraz.

Doktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—1 po poł. Rękopisy nadesłanych redakcji nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZESTOCHOWA, ul. Panny Marii № 38
Telefon № 30. Skrzynka pocztowa № 45.

Polacy na Ukrainie.

Rok 1917 stanowi datę przełomową w szkolnictwie polskim na Wołyniu, Podolu i Kijowszczyźnie, które za czasów carskich istniały tylko w postaci tajnego nauczania. Dopiero w roku 1914 wydana została ustawa, pozwalająca na zakładanie szkółek parafialnych z językiem wykładowym polskim, lecz wobec niepewnych czasów wojennych mało z tego można było korzystać — założone zaś w 1915 i 1916 roku kilka szkół polskich staraniem miejscowych Kół Tow. pomocy ofiarom wojny i warszawskiego centralnego Komitetu obywatelskiego, były wyłącznie przeznaczane dla licznych rzesz uchodźców z Królestwa, którzy znaleźli przytułek i pełne ofiarności przyjęcie u polskiego społeczeństwa kresowego.

Upadek caratu i wybuch rewolucji, wciągając krępujące Polaków na Ruś, dozwolił społeczeństwu polskiemu podjąć energiczną pracę narodową w ogóle, a w dziedzinie oświaty, i szkółnictwa w szczególności.

W ciągu ośmiu miesięcy 1917 roku zostało założonych i uruchomionych na Podolu, Wołyniu i Kijowszczyźnie 40 szkół średnich i zawodowych (z półtora setki oddziałów) i 2,500 początkowych (szkół, szkółek i ich oddziałów) — a oprócz tego kijowskie collegium uniwersyteckie, wyższa uczelnia o charakterze uniwersyteckim, z 20-ma profesorami, (którzy dziś prawie wszyscy wykładają na wszechnicach polskich) z 700 słuchaczami.

W Kijowie, Winnicy i Zytomierzu powołano do życia organizacje Macierzy szkolnej, które wnet pracować zaczęły z taką energią, że n. p. Macierzy podolska zdołała założyć w ciągu tak krótkiego czasu 11 kół powiatowych z 500 miejscowych i szeregować gro-
do 15,000 członków.

Jednocześnie zakładano przeróżne Towarzystwa kulturalne, naukowe, spółki wydawnicze, drukowane książki podredniczki...

Pierwsza nawała anarchii (zima 1917—1918) szkolnictwa polskiego nie nadwerżyła, tak, że podczas okupacji niemieckiej w ciągu całego 1918 roku mogło się ono dalej utrzymywać i rozwijać.

Rządy petliurowskie (grudzień 1918 do lutego 1919 roku) zaznaczyły się skasowaniem tej autonomii narodowej, z której Polacy dotąd korzystali.

Rządy bolszewickie, które nastąpiły po petliurowskich, przystąpiły przede wszystkim do nacjonalizacji ochronek i internatów, które w ten sposób chciały do pod wpływu polskich organizacji przetransferyować; udało się jednak pewien kontakt z nimi zachować za pośrednictwem personelu, który z narażeniem życia do swych dawnych, prawowitych kierowników po rozkazy przychodził.

Pomimo terroru bolszewickiego i pokus w postaci obiecywanych przez bolszewików wielkich subsydiów, ani jedna szkoła polska nie przestała działać, nigdzie też nie stworzono bolszewickiego sowietu pedagogicznego.

Dopiero zima tego roku, kiedy po rozbitciu wojsk Denikina nastąpił drugi powrotny okres rządów bolszewickich zachwiała się organizacja szkolna — ale nie runęła; mimo masowego egzorcyzmu sił nauczycielskich i całych rodzin kresowych, ratujących swe życie uciecz-

ką do Polski, nie wszystkie jednak szkoły przestały istnieć; część ich, walcząc z głodem, chłodem i brakiem książek (nauka jest tylko ustna), pod ciągłą groźbą „czerezwyczajek”, do dzisiejszego dnia istnieje i działa.

Wszędzie, gdzie tylko wojsko polskie wypiera bolszewików, znajdując tych cichych bohaterów, którzy swego stanowiska nie opuścili.

Obchód 3-go Maja na Górnym Śląsku.

Jak obliczają, w pochodzie 3 Maja w Bytomiu uczestniczyło 30,000 ludzi. Niesiono przeszło 250 sztandarów. Grupy konnych gospodarzy i sokółów otwierały poszczególne oddziały. Orkiestr naliczono kilkanaście. Tablic o około 150. Na tablicach były napisy, jak „Żądamy równouprawnienia”, „Precz z zieloną policją” (Sicherheit swehr), „Prawo przed siłą”, „Niech żyje Górny Śląsk połączony z Polską”. W pochodzie szło mnóstwo kobiet wieśniaczek, oraz żon powstańców górnośląskich. Imponujący pochód wobec braku miejsca z trudem tylko mogli się poruszać. Cała uroczystość odbyła się w spokoju i z wielką godnością wśród nieustających okrzyków na cześć Polski, Górnego Śląska, naczelnika państwa i posła Korfańskiego. Powiat bytomski dał ponownie wspaniałe świadectwo swojej polskości.

W Katowicach uroczysty pochód na cześć 3-go maja przybrał kolosalne rozmiary. Trwał on dwie i pół godziny. Liczba uczestników obliczają na 145 tysięcy, w tem 20 tysięcy dzieci. Sztandarów naliczono 500.

Niesiono tablice z napisami: „Niech żyje Polska”, „Niech żyje Warszawa”, „Niech żyje Francja”, „Cześć męczennikom polskiej sprawy”. Przemawiało 9 mówców. Wszędzie panował wzorowy porządek.

W Hucie Królewskiej, w uroczystym pochodzie na cześć 3-go maja, brało udział około 25 tysięcy osób. W

pochodzie niesiono przeszło 60 sztandarów i wiele tablic z napisami na cześć Polski, Piłsudskiego i t. d. Pochód rozwinął się bez zająć w zupełnym porządku.

W Zabrze pochód z okazji uroczystości 3-go maja, który sformowało około 80 tysięcy osób, trwał prawie 2 godziny. Brało w nim udział przeszło 120 towarzyszów ze sztandarami. Policja usuwała początkowo z domów sztandary polskie, później jednak zaniechała tego, 5 mówców przemawiało do zgromadzonych tłumów, podkreślając wiekopomne znaczenie konstytucji 3-maja. Wszędzie panował wzorowy porządek.

W Rybniku w uroczystym pochodzie, który trwał przeszło 2 godziny, brało udział zgórą 50 tysięcy osób. Sztandarów było przeszło 80. Powiatowy komisarz plebiscytowy, meł. Różański zaokrężył okolicznościowe przemówienie okrzykiem na cześć Polski i naczelnika państwa. Wszystko odbyło się w zupełnym porządku.

W Tarnowskich Górkach, w pochodzie 3-go maja brało udział przeszło 30 tysięcy osób. Sztandarów naliczono 250. Kapel przygrywało 10. W pochodzie było widać także oddziały jeźdźców i rowerzystów. Na rynku wygłoszono trzy przemówienia. Do żadnych zająć nie przyszło.

W Gliwicach uczestniczyło w pochodzie przeszło 30 tys. osób z 40 sztandarami. Niemcy usiłowali zakłócić uroczystości i rozbić pochód. Na ks. Robo te rzucano cegła, a niejaki Schieber, znieważył ks. Dymkę. Usiłowania rozbicia pochodu zdławiono szybko. — Przemawiano po polsku, a lekarz p. Styczyński wygłosił francuskie przemówienie do francuzów. Kapela „Sokoła” odegrała „Marsyljanke”.

W Pszczynie w pochodzie 3-go maja brało udział 15,000 ludzi. Drugie tyle tworzyło szpaler. Pochód poruszał się przy dźwiękach 18 kapel. Sztandarów naliczono około 100. Przemawiało 6 mówców. Tłumy wznosiły okrzyki na cześć Polski i Górnego Śląska.

Wielka bitwa pod Kijowem.

Wiedeń. Z Bukaresztu donoszą: W rejonie Kijowa wojska bolszewickie, otoczone z 3 stron, walczą rozpaczliwie z napierającą armią polską.

Na tyłach, nad Dnieprem dowództwo armii sowieckiej zebrało pułki ochotnicze, aby nie dopuścić do ucieczki wojsk czerwonych.

Bolszewicy ścigali wszelkie rozpraszalne siły i walczą zaciekle. Zwol-

nienie tempa marszu wojsk polskich na Kijów tłumaczy się zresztą nie tylko spotęgowanym oporem wojsk czerwonych, ale i koniecznością ściągnięcia artylerji, zwłaszcza ciężkiej, która pozostała daleko, w tył za postępującą błyskawicznie naprzód jazdą i piechotą polską.

Dość zaznaczyć, że w pierwszych kilku dniach ofensywy wojska polskie posuwały się o 150 kilometrów naprzód.

Słowacy podejmują walkę z Czechami

Praga. Dzienniki czeskie donoszą, że 29 kwietnia odbył się w Rimborku przedwzrostem ks. Hlinka, konferencja 200 mężów zaufania słowackiej partji ludowej. Na konferencję przybyli wszyscy nowowyzbrani posłowie i senatorowie słowacy.

Uchwalono rozpocząć wydawnictwo dziennika p. t. „Slovak”. Dziennik ten finansowany będzie przez Słowaków przebywających w Ameryce. Po dłuższej dyskusji uchwalono podjąć walkę przeciw rządowi czeskiemu.

Ks. Hlinka w mowie swej oświadczył, że hasłem słowackiej partji ludowej musi być bezwzględna opozycja przeciw rządowi w Pradze. Słowacy domagają się będą całkowitej autonomji Słowaczyny

i ewentualnie przyłączenia wschodniej części Słowaczyny do Węgier. Poseł Hlinka zgłosił w tym duchu rezolucję, która została jednogłośnie przyjęta. W dalszym ciągu uchwalono votum zaufania dla przebywającego w Ameryce przedstawiciela Słowaków, Rudyńskiego, który agituje wśród Słowaków amerykańskich na rzecz oderwania Słowaczyny od Czech.

Postanowiono również wystąpić w imieniu słowackiej partji ludowej do Parłya ks. Szramka w celu poinformowania rządu francuskiego o niebezpieczeństwie załączenia na Słowaczynę z Czech idąc bolszewickiej. Ks. Szramek uda się następnie do Ameryki. Pod koniec posiedzenia oświadczył ks. Hlinka ponownie,

że słowacka partja ludowa podejmie walkę polityczną w zastrzyżonym stopniu i, że do walki przeciwko Czechom stanie wspólnie inteligencja słowacka i madsziarska.

Telegramy.

Nad morze Czarne?
Wiedeń. Z Bukaresztu donoszą: Wojska polskie zamierzają prowadzić ofensywę aż do osiągnięcia brzegów morza Czarnego, poczem władze ukraińskie przystąpią do organizacji swojego państwa.

Rząd sowieckiej Ukrainy ucieka do Charkowa

Wiedeń. Z Moskwy donoszą: Sowietka „Prawda” pisze: Rząd sowieckiej Ukrainy przeniósł się do Charkowa, gdzie energicznie pracuje. Sowietka „Prawda” uważa sukcesy polskie za chwłowe. Jej zdaniem po Denikinie, Koczaku i Judeniczu spotka ten sam los i Piłsudskiego.

Generalna ofensywa Japończyków

Wiedeń. Z Tokio donoszą: Wojska japońskie przeszły do energicznej ofensywy i przełamały front bolszewicki, biorąc olbrzymią zdobycz.

Bunt więźniów w Bytomiu.

Bytom. Dnia 3 maja w południe wybuchł w więzieniu bytomskim bunt więźniów, który trwał aż do wieczora tego dnia: W więzieniu znajduje się około 500 więźniów, w tem 143 kobiet. Bunt ten miał w znacznej mierze podkład polityczny i stoi w związku z strajkiem sędziów niemieckich, który trwa już prawie od miesiąca.

Bunt objawił się w ten sposób, że więźniowie nagłe na jakas komendę zaczęli wybić drzwi, niszczyć inwentarz, wyrwać kraty z okien, krzycząc i wychodząc na korytarze i podwórza. Wezwana Sicherheitswehr zaczęła strzelać do okien więźniów, a równocześnie wśród zebranego wokół gmachu tłumów zaczęli agitatorzy niemieccy rozpuzczać pogłoski, że bunt wybuchł pod wpływem narodowych uroczystości 3 maja i że więźniowie wolałi: „Niech żyje Polska! Ponieważ zachowanie się Sicherheitswehry było bardzo podejrzane i groziło wypuszczeniem więźniów na miasto, przeto o godz. 4 po poł. władze okupacyjne usunęły Sicherheitswehr i obstawili więźniów wojskiem francuskim, które bez gwałtu przywróciło porządek.

Wojska te nie wpuszczają kęz żadnego urzędnika niemieckiego. Więźniowie wezwani do podania przyczyn buntów, podali: 1) przewlekłe się śledztwa i kary z powodu strajku sędziów, 2) niedostateczna żywność, 3) nieobchodzenie się z więźniami przez dozorców.

Ukraińcy zdobyli Odessę?

Lwów. „Wpered” donosi, że wojska ukraińskie zdobyły Odessę.

Rozstrzelanie oficerów.

Lwów. Przed zdobyciem Baku przez wojska polskie bolszewicy rozstrzelali 24 oficerów ukraińskich, posiadanych o zdradę.

Wiedeń. Z Bukaresztu donoszą: W Charkowie rozstrzelano 5 wyższych oficerów rosyjskich, jako winnych klęski na froncie polskim.

Niemcy po stronie bolszewickiej.

Lwów. Wraz z ukraińskimi strzelcami słowackimi, którzy złożyli broń w rękę polskim, poddali się też oficerowie ukraińscy. Wśród tych oficerów znajduje się bardzo wielu Niemców, rozbitków byłej armji austriackiej. Obecnie oficerowie ci są szeregowani i będą następni oddani do obozu jeńców.

ALFA I OMEGA zdrowej państwowej polityki ekonomicznej jest korzystanie z bogactw wewnętrznych.

AMBICJA NARODOWA winno być utrwalenie fundamentów własnego Skarbu Państwowego.

AUTORYTET PAŃSTWA wobec państw obcych wzmocnić może i musi zaufaniem do niego całego społeczeństwa.

WINIEN PAMIĘTAĆ O TEM KAŻDY POLAK

i podpisać którąkolwiek z dwóch pożyczek wewnętrznych r. 1920,

gdyż tylko w ten sposób ułatwi

Rządowi zadanie, da dowód ambicji narodowej, wzmocni autorytet Państwa.

Franuzi o Polsce,

Paryż 7/5. Najważniejszy dziennik francuski, półurzędowy „Temps” podaje artykuł, wychwalający Polskę. Czytamy w nim m. in. Polska w nadzwyczajny sposób realizuje swój program. Jak Lotyszom oddano Dynaburg, tak Piłsudski zdecydowany jest oddać Kijów Ukraincom. Pozostając wierną swym zadaniom, Polska może służyć, jako przykład, a tymczasem oddała wszystkim olbrzymią usługę, wyrzucając bolszewików z Ukrainy.

Polska ma prawo spodziewać się, że rząd jej będzie uczestniczył od tej chwili na prawach zupełnego równouprawnienia we wszystkich konferencjach, na których będą poruszane sprawy, obchodzące Polskę. W najbliższym czasie Polska domagać się będzie udziału w konferencji w Spa.

Polska może liczyć na poparcie Francji w uzyskaniu tego słusznego zadośćuczynienia.

— **Z cechu kowali.** W dniu 4 b. m. w kościele św. Zygmunta odbyło się doroczne nabożeństwo na intencję cechu. Licznie zebrani członkowie. Zgromadzenia, po wysłuchaniu mszy św. i przemówieniu kapłana, udali się do mieszkania starszego Zgromadzenia p. Głowackiego, gdzie po odczytaniu sprawozdania z działalności Urzędu Starszych, za ostatni kwartał, do godz. 4 po poł. obradowali nad sprawami rozwoju kowalskiego rzemiosła i polepszenia bytu pracowników.

Uchwalono dotożyć starań i usilnej pracy nad podniesieniem fachu kowalskiego przez organizowanie poszczególnych kółek w okolicy Częstochowy w celu uświadomienia ogółu pracowników kowalskich o potrzebie zrzeszenia w jedną całość pod sztandarem uświęconym tradycją przodków i w celu podjęcia wspólnymi siłami starań o zapatrzenie w węgiel, koks, żelazo i wogóle o polepszenie bytu pracowników i rozwoju fachu kowalskiego stosownie do obecnych potrzeb.

— **Posiedzenia Rady miejskiej.** Na ostatnim zebraniu Rady miejskiej uchwalono, że posiedzenia Rady rozpocząć się mają o godz. 7 1/2 pół wiecz. Nadtę na wniosek r. Hłaski za padła uchwała, i oparta na par. 31 do kretu o samorządzie miejskim, że o ile w oznaczonej godzinie nie zbierze się quorum, posiedzenia Rady miejskiej rozpocząć się będą w pół godziny po tym, jako w drugim terminie, prawomocnie bez względu na ilość obecnych radnych.

— **Wycieczka plebiscytowa do Wieruszowa.** Na dwa dni świąt 8 i 9 b. m. do Wieruszowa i okolic pow. Sieradzkiego wyjeżdżają prelegenci — członkowie komisji odczytowej Komitetu plebiscytowego w Częstochowie pp. Fidler, Kiser, Kalczyński, panie Jakubowska i Tomaszewska, celem wzięcia udziału w protestacyjnych wiecach, urządzonych staraniem Komitetu plebiscytowego w Częstochowie.

— **Echa kwesty w d. 3 maja.** Jak nas informują, kwesta na plebiscyt, urządzona w dniu 3 maja, dała (w wórczkach) 13,156 marek, 193 korony i 162 ruble.

— **Ze zjazdu lokatorów.** Trzydniowy zjazd lokatorów w Warszawie zakończył się powołaniem do życia centrali Związku lokatorów w Polsce. Po odczytaniu projektu statutu dokonano wyborów do władz związku, w skład których weszli przedstawiciele różnych miast. Z Częstochowy do Rady wybrany został p. Fogelbaum.

W zjeździe brało udział 165 delegatów, reprezentujących 25 organizacji lokatorskich, liczących około 50 tysięcy członków.

— **Szkazanie 25 radnych na grzywny.** Wobec tego, że przedostatnie posiedzenie Rady miejskiej nie odbyło się ze względu na brak quorum, Rada miejska postanowiła zastosować środki represyjne wobec opieszłych radnych. Skutkiem tego 25 radnych skazano na kary pieniężne w wysokości 25 mk.

Z Rady miejskiej.

Uartymy zwyczajem ostatnie posiedzenie Rady miejskiej, wyznaczone na godz. 6 i pół po poł. nie rozpoczęło się w oznaczonym terminie, gdyż ogromna większość radnych „świciła” nie

obecnością. O godz. 7 i pół członkowie frakcji P. P. S. złożyli oświadczenie, że, nie mogąc wycekiwać po 2 godziny na rozpoczęcie posiedzenia, opuszczają salę posiedzeń.

Około godziny 8 zebrano się niezbędne quorum.

Powzięto następujące uchwały: Podnieść koszty leczenia w szpitalach do 25 mk. dla miejscowych i 35 mk. dla zamiejscowych, poczynając od dn. 20 kwietnia r. b.

Opłatę za utrzymanie w schronisku św. Antoniego podnieść do 10 mk. od 15 kwietnia. W szpitalu żydowskim za dzień i osobę do 14 mk. Za dziecko w przytulku dla bezdomnych dziennie do 6 mk. od 1 kwietnia. Za polonizację do mk. 12 od 1 lutego i 14 mk. od 1 kwietnia. Koszta lekarstw dla urzędników Magistratu do 20 mk. za lekarstwo.

Opłatę od rowerów podniesiono do 50 mk. rocznie.

Podatek od krzesła w kinematografach ustalono na 2 mk. w dni powszednie, w niedzielę i sobotę do 4 mk. O ile właściciele kinematografów podwyższą cenę biletów — to obowiążani są zapłacić na rzecz kasy miejskiej dodatek podatkowy, w stosunku do podwyżki. Na wniosek r. Hłaski Rada zwróciła się do Magistratu z prośbą, aby jak najprędzej opracował projekt opodatkowania kinematografów, a raczej osób, do nich uczęszczających.

Uchwalono kredyt 25,000 mk. na kupno konia.

Opłatę komunalną od świadectw i aktów stanu cywilnego ustalono: za wyciągi — do 3 mk., za pełne odpisy do 15 mk. Cena blankietu meldunkowego — do pół marki, dla hoteli — 1 mk.

Uchwalono kredyt 20,000 mk. na założenie rur betonowych na ul. Humbertowskiej.

— **Ze Stow. Rzem.-Przem.** Zarząd Stow. Rzem. podaje do wiadomości, że w niedzielę, t. j. w dniu 9 maja o godzinie 3 po poł. odbędzie się nadzwyczajne ogólne zebranie członków Stow. Rzem.-Przem.

NADESLANE.

— **Podziękowanie.** Najserdeczniejsze podziękowanie Czciogodnym panom i panom, którzy raczyli się zająć kwestą na rzecz Polskiej Macierzy Szkolnej d. 2 maja b.r. — składa Zarząd P. M. S. w Częstochowie.

Listy do Redakcji

Szanowny Panie Redaktorze!

W związku z wczorajszą notatką w „Gońcu Częstochowskim” p. t. „Nadużycia czy manco?”, jako członek komisji rewizyjnej kooperatywy „Wyzwolenie” oświadczam, że solidaryzuję się najzupełniej z wywodami członka tejże komisji, p. Józefa Dziubę.

Z poważaniem

Stefan Wolniak

Częstochowa 7 | V 1920 r.

— **Wiadomości giełdowe.** Ruble carskie 100 plac. 228 do 236. Ruble carskie 500 plac. 228 do 229 i pół. 236.

Franki franc. plac. 12,15 do 12,30. Funty sterlingi plac. 770 do 760 — Dolary S. Zjedn. plac. 184 do 186 i pół.

OFIARY

Złożone w Redakcji „Gońca Czyst.” Na plebiscyt

Nauczycielstwo szkoły powszechnej Nr. 4, 30-ta część pensji miesięcznej kierownik L. Janicki 75 mk. Pomianowski 50 mk. Kittel 50 mk. Mikołajczyk 50 mk. Lewandowski 50 mk. Dąbrowska Zofia 50 mk. Stanio 50 mk. Brzankowska 50 mk. Janicka Marja 50 mk. Szpryngier 50 mk. Leszczyńska 50 mk. Waszczyńska 50 mk. Zawadzka 50 mk. Boleswa 50 mk. Razem 5 mk. 725.

Zebrałe przez pp. St. Wojciechowskiego — nauczyciela, T. Świeżego gospodarza i Wł. Kupczyka soltysa: mieszkający wsi Kawodza Górna: Mika Jan, gauscyjczy 12 mk. Wojciechowski Stanisław nauczyciel 10 mk. Janik Józef sklepikarz 10 mk. Pydziński Roman 10 mk. Merck Bolesław 10 mk. Stala Józef 10 mk. Janiszewski Władysław 5 mk. Janiszewski Ludwik 5 mk. Kupczyk Józef 5 mk. Więcek Ignacy 5 mk. Pulańik Jan 5 mk. Kutak 5 mk. Leszczyński Stanisław 5 mk. Grabinski Piotr 5 mk. Stala Roman 5 mk. Kiepusza Józef 5 mk. Hertz Karol 5 mk. Noszick Jan 5 mk. Mysławiec Jan 5 mk. Dymarczyk Piotr 5 mk. Waschella Ignacy 5 mk. Dymarczyk Józef 5 mk. Haladaj Marcin 5 mk. Gajowczyk Józef 5 mk. Krygier Piotr 5 mk. Tar Józef 5 mk. Tejer Jan 5 mk. Pacud Józef 5 mk. Dąbrowski Ludwik 5 mk. Józef Trzepruz 5 mk. Trzepruz Elżbieta 5 mk. Merck Antoni 5 mk. Bednarek Szczepan 5 mk. Wraszczyk Franciszek 5 mk. Starczewski Wincenty 5 mk. Mysławiec Teofil 5 mk. Kożuch Aleksander 5 mk. Kupczyk Władysław 5 mk. Fajer Piotr 5 mk. Świeży Tomasz 5 mk. Dyl Konstanty 4 mk. Trzepruz Jan 3 mk. Krygier Konstanty 3 mk. Dymarczyk August 3 mk. Palacz Tomasz 3 mk. Skoczylas Antonina 3 mk. Tejer Wincenty 3 mk. Palacz Franciszek 3 mk. Leszczyński Teofil 3 mk. Gajowczyk Franciszek 3 mk. Sojka Antoni 2 mk. Pianka Leon 2 mk. Stala Julianna 2 mk. Kaczmarek Marceli 2 mk. Utrata Feliks 2 mk. Janiszewska Marcela 2 mk. Przeniosło Stanisław 2 mk. Przeniosło Antoni 2 mk. Utrata Ignacy 2 mk. Białas Michał 1,50 fen. Wagner Helena 1,50 f. Grabara Józef 1 m. Zyla Franciszek 1 m. Janiszewski Józef 1 m. Pulańik Ignacy 1 rubla Trzepruz Katarzyna 1 m. Pydziński Józef 5 mk. Wraszczyk Józef 5 mk. Razem 308 mk. i 1 rb.

Dla uczczenia ś. p. siostry Edmundy Albiny Oleckiej, zamiast wieńca na grób, składa personel szpitala dla chorych zakaźnych dr. Kędzierski 100 mk. Guchczyński 50 mk. Sieroty szpitalne 100 mk. Kostrzewski 10 mk. Mysławiec 5 m. Jalożyski 10 m. Korbuska 20 m. Kuc 20 m. Polak 10 m. Groz Karolina 10 m. Grosz Józef 20 m. Kula 10 m. Nowakowski 10 m. Razem 375 mk.

Na flotę polską

Urzednicy i robotnicy fabr. „La Czenstochovienne” w rocznicę Konstytucji 3-go Maja 1920 r.: Marchal Achille 500 mk. Gyselnick Louis 100 mk. Marchal Adrien 100 mk. Deblonde Charles 100 mk. Enria Julien 100 mk. Niedomanski Teodor 100 mk. Duhamel Edmond 100 mk. Gyselnick Gaston 100 mk. Burek Achille 100 m. Derreumaur Louis 100 m. Derreumaur Henri 100 m. Kreter Karol 100 m. Widera Zdzislaw 100 m. Łokczewski Kazimierz 50 m. Landszek Teodor 50 m. Zajder Stefan 50 m. Nowicki Boleslaw 50 m. Tatarowicz Boleslaw 20 m. Zukowski Tomasz 20 m. Kwiatkowski Jan 20 m. Trepha Szczepan 20 m. Gruk Tomasz 20 m. Caban Jecenty 20 m. Szlczak Jozef 20 m. Piaskowski Ryszard 20 m. Glowacki Henryk 13 m. Bugalski Maciej 10 m. Olejca Jozef 10 m. Borowski Fryderyk 10 m. Jakubowski Piotr 10 m. Szyja Stefan 5 m. Bulalak Stefan 5 m. Kocjan Franciszek 5 m. Redekci Jan 10 m. Dusiel Jozefa 10 m. Filipczyk Antoni 5 m. Smolinski Michal 5 m. Oliszewski Jozef 5 m. Paluszki Franciszek 5 m. Szlczak Marcin 5 m. Bogacz Piotr 5 m. Mirowski Wojciech 5 m. Slawek Kazimierz 5 m. Mikulski Teodor 5 m. Suchecki Wincenty 5 m. Gradzi Pawel 5 m. Orlik Jozef 5 m. Wajs Jozef 5 m. Wiczezek Franciszek 5 m. Krolkowski 5 m. Wiczezek Stefan 5 m. Wolski Tomasz 5 m. Zidkowski Michal 5 m. Kluzniak Teofil 5 m. Sobietki Jan 4 m. Zienba Jozef 4 m. Moszczyńska Otylia 3 m. Rudlicki Jan 3 m. Zajac Andrzej 3 m. Swięcik Jan 3 mk. Górczyński Franciszek 2,50 fen. Krvasczyk Bartłomiej 2,50 fen. Gurbala Jozef 2,50 fen. Pietruszewski Jan 2,50 fen. Bajkowski Franciszek 2 m. Bajkowska Bronisława 2 m. Sejdak Mateusz 2 m. Grzyb Katarzyna 2 m. Stanior W. 1 m. Ulmer Jan 5 m. Anusimo Stanislaw 10 m. Razem 2097 mk.

KRONIKA

Zły przykład lekceważenia obowiązków — nie narzuconych, lecz z całą świadomością dobrowolnie na się przyjętych — daje większość radnych częstochowskiej Rady miejskiej. Posiedzenia skutkiem braku quorum rozpoczynają się późno, czasem nie mogą się nawet odbyć. A cały szereg spraw, dotyczących najważniejszych dziedzin gospodarki miejskiej w ciągu miesięcy odkłada się z posiedzenia do posiedzenia.

Spóźniają się radni „bez różnicy płci, wyznania, narodowości i przekonań.” Spóźniają się stale, wytrwale niemal systematycznie. Tymczasem, że godzina nieodpowiednia, ale tę godzinę ustaliła większość Rady miejskiej i tę uchwałę szanować winni przede wszystkim sami radni, jeśli chcą, aby ogół ich uchwały szanował. Poza tem gdy posiedzenia rozpoczynają się o godzinę później — bywały również wypadki, że posiedzenia z powodu braku quorum najczęściej zbierały się z wielkim trudem w godzinę po oznaczonym terminie.

Tak będzie i obecnie, gdy dawna, późniejsza godzinę przywrócono, gdyż zło nie w wadliwym wyborze godziny spoczywa, lecz w braku obowiązkowości większej części radnych.

Szusznie powiedział prezydent Bandtkie-Stężyński: — Jeżeli radny nie może raz w tygodniu poświęcić godziny dla miasta, powinien zrzec się mandatu. Istotnie. Powinien ustąpić miejsca takiemu, który pracować chce i czas poświęcić może. Prosta uciążliwość wskazuje, że jest to jedyne racjonalne wyjście z sytuacji.

— **Sw. Stanisława Biskupa.** Dzisiaj, w sobotę, kościół obchodził uroczystość św. Stanisława Biskupa. Podobnie jak w diecezji kujawsko-kaliskiej uroczystość św. Józefa, w innych diecezjach obowiązuje św. Stanisława Biskupa.

— **Uroczystości Straży ogniowej.** W doroczne święto patrona Straży św. Florjana w niedzielę dnia 9 b. m. o godz. 10 rano na Jasnej Górze w kaplicy Matki Boskiej odbędzie się nabożeństwo na intencję Straży ogniowej.

Teatr PARYSKI
ulica Panny Marji 19.

PROGRAM
od środy 5 do soboty 8
Maja r. b.

Dla dzieci i młodzieży dozwolone.

V-ty epizod rozgłosnej serji „JUDEKS“ wytwórni „GAUMONT“ w Paryżu.

Podziemia czerwonego zamku

Dramat sensacyjny w 5 częściach p-g scenarjusza Artura Bernade i Ludwika Feuillade z RENE CRESTEM w roli „Judeksa“

Teatr „ODEON“

Dziś w sobotę po raz ostatni!

Jeden z najwybitniejszych obrazów obecnego sezonu

RÓŻA WSCHOŃ

Czarowna opowieść z tysiąca i jednej nocy w 6 aktach z

LILI MARISZKA

najpiękniejszą wiedeńką w roli głównej.

Jutro w niedzielę „**KSIEŻNICZKA**“ ze słynną **Leda Nową** w roli głównej.

Kino-Teatr „NOWY“ ul. P. MARYI № 43.
TELEFON 334.

Program od wtorku 4 Maja r. b. i dni następných.
Dla młodzieży dozwolone.

Nowości!

Pierwszy raz w Częstochowie operetka na ekranie!

Nowości!

TAM GDZIE SKOWRONEK SPIEWA

Operetka w 4-eh aktach **ze specjalnie dostosowaną do obrazu muzyką**, cieszącą się niezwykłym powodzeniem w Kino Teatrze „Sylwowyń“ w Warszawie.

Orkiestra Artystyczna pod dyr. p. H. RAPPAPORTA.
Ceny miejsc: W łoży kupon 8 mk. Krzesło 6 mk.

Początek przedstawień w dniu powszednim o godz. 5-jej, w soboty o godz. 4-jej, a w niedziele i święta o godzinie 3-jej po południu. Program codziennie do godz. 11 wiecz.

ROZPORZĄDZENIE.

Na mocy rozporządzenia Ministerstwa Apropowizacji Art. V. w sprawie młynów z dnia 12 sierpnia 1919 r. (Monitor Polski 181) i okólnika za № 328. II. Zm. 21 lutego r. b. w sprawie rewizji taks za przemiał zboża, Powiatowa Komisja Apropowizacyjna po wysłuchaniu zdania miejscowego przemysłu młynarskiego uchwaliła nowe taksy przemiałowe zaaprobowane przez Ministerstwo, a mianowicie:

1) dla wiatraków i młynów wodnych

- a) przy przemiale na razówkę — — — — — Mk. 10,50
- b) „ na pytel wzgl. 80 proc. — — — — — Mk. 17,50
- c) za przerób jęczmienia, tatariki lub prosa na kaszkę Mk. 23,

2) dla młynów parowych i motorowych

- a) przy przemiale na razówkę — — — — — Mk. 17,50
- b) „ na pytel wzgl. 80 proc. — — — — — Mk. 28,25
- c) za przerób jęczmienia, tatariki lub prosa na kaszkę Mk. 35,

Ceny powyższe należy rozumieć za przemiał 100 kg. zboża.
Ceny te obowiązują aż do odwołania i winny być wywieszzone na widocznym miejscu w młynach i wiatrakach.
Winni nie stosowania się do powyższych cen podlegają karze od 100 — do 100,000 marek, lub aresztu od dni 14 do 6 miesięcy i zamknięciu młyna.
Obowiązujące dotychczas ceny na mocy rozporządzenia z dnia 19 Września unieważnia się.

Starosta Rączka.

Częstochowa, dnia 4 Maja 1920 r.

BILANS

Kooperatywy „WYZWOLENIE“ w Częstochowie
na d. 1-go Maja 1920 r.

Stan czynny.		Stan bierny.	
R-ka Kasy, gotowizna	21204,88	R-ka Udziałowców	59800,—
Banku Handlowego	29502,24	Wierzycieli	148527,59
Buchomości	19872,10	Koszt. Handl.	9467,35
Towarów:		Nadwyżka z 1919 r.	40840,89
w magazynach	95567,05	z 1920 r.	60927,19
w sklepach	80658,25		
w zbożu i mące	58950,—		
Dłużników	12600,—		
wątpl.	1808,50		
	Mk. 319563,02		Mk. 319563,02

Częstochowa, d. 2-go Maja 1920 r.
Rękmistrz K. Wolniakówna.

Kierownik L. Żebrowski.

Redaktor i wydawca: F. D. Wilkoszewski.

Kierownik literacki: Jan Baryla.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gonia Częstochowskiego“.

ŚWIERZBĘ usuwa w ciągu 3-eh dni mydłana „**MAŚCI P-ra HEBDY**“ uznana przez powogi lekarskie.

Latwo się wciera, ma przyjemny zapach, nie plami bielizny i ciała z łatwością się zmywa wodą. Żądać w aptekach i składach aptecznych tylko „**MAŚCI P-ra Hebdy**“ ze Świerzbocem na etykiecie. Słoiki na 1-3 12 osób. Tow. E. Hebda i S-ka, Warszawa, Elektoralna 18, tel. 1-37. **Dla koni od Świerzby i parcha „Ekwol-Hebda“.**

Doktor med.
E. Petrykat
b. lekarz kliniki Prof. Lessera
P-ROŚCIZ.
ChOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE
przyjmuje od 8-9 1/2 i od 2-7 godz w. ul. gen. Gabrylię (Stołarna) 3 piętro

Dr. Stefan Parski
choroby skórne i weneryczne
godziny przyjęcia 1-11. 1-1
Książkiewicza 4.

Krawiec Damski
M. STAWSKI
i Aleja 12 w podwórzu na I-em piętrze
Przyjmuje obstalunki na kostjumy, płaszczki z własnych i powierzonych materiałów według ostatniej mody.
Ceny przystępne.

Składajmy ofiary na Częstochowski Komitet niesienia pomocy Górnolazakom!

Najtańsze źródło wszelkie białe towary oraz różne towary letnie najtańszej do nabycia u **J. Hazińskiego** Kościuszki 192 m. 18

Żeby sztucznie nawet polamać, kupię i płaci najwyższe ceny „**Bessar**“ ul. P. Marji 23

Stalarnia Władysława Grota potrzebuje dobrych stolarzy na roboty budowlane i frezowniki

Sklep do sprzedania Wład. Kościuszki 19-a w niedzielę

500 marek za wyszukanie 2 lub 1 pokoju z kuchnią. **Area Białej, Nadrzeczna 78**

Zgubiono paszport wydany na imię Stanisława Wojciechowskiej!

Zgubiono paszport wyd. na imię Leisera Leszania przez Generały Polki Konarski w Berlinie, z potwierdzeniem z Konsula Francuskiego. Upraszka się znaleźć o swrot za wynagrodzeniem 200 mk. do Gonia

Zgubiono paszport niem. wyd. na imię Julii Ledwadowskiej

Magiel do sprzedania, Kościuszki 56

Jest do sprzedania szereg sosen w Wieluńsku. 8
Blacharzy dwóch potrzebuje Charliński Franciszek (Ost. Gros) ul. Bór 35
Poszukuje się w śródmieściu 2 pokoje mieszkalne z przedpokojem i kuchnią Ofiar ty w Gonia sub. „mieszkanie“.